

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Ιανουαρίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 153

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 2822 ΕΞ 2026

Έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Ελλάδας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2026-2030.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239), και ιδίως της παρ. 9 του άρθρου 6,

β. του άρθρου 123 του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167 και διορθ. σφαλμ. Α' 171 και Α' 189), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 5240/2025 (Α' 184),

γ. της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

δ. του άρθρου 23 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143),

ε. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019,

στ. του π.δ. 5/2022 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15) και ιδίως των άρθρων 70 έως 73,

ζ. του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευομένων φορέων» (Α' 130) και ιδίως του άρθρου 3,

η. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

θ. του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139) και ιδίως της παρ. 1 του άρθρου 1 και,

ι. του π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α' 129) και ιδίως της παρ. 1 του άρθρου 1.

2. Την υπό στοιχεία Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).

3. Την υπ' αρ. 32/27.11.2025 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2026-2030» (Α' 220).

4. Την υπ' αρ. 212522/5.12.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026-2030» (Β' 6516).

5. Το υπό στοιχεία ΠΔΕ/ΔΑΠ/440906/4264/18.12.2025 έγγραφο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με το οποίο υποβάλλεται προς έγκριση το ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας στο πλαίσιο του ΕΠΑ 2026-2030.

6. Την υπ' αρ. 225898/30.12.2025 εισήγηση της Γενικής Γραμματέως Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προς τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την έγκριση του ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2026-2030.

7. Την υπ' αρ. 22126/19.12.2025 εισήγηση δημοσιονομικών επιπτώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (περ. ε της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014), σύμφωνα με την οποία με την παρούσα απόφαση προκαλείται δαπάνη στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.) του κρατικού προϋπολογισμού ύψους διακοσίων ογδόντα πέντε εκατομμυρίων ευρώ (285.000.000,00 €), η οποία θα καλυφθεί από πιστώσεις που θα εγγραφούν στο εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών την περίοδο 2026 έως 2030, ως φορέα που εγγράφονται οι πιστώσεις των Περιφερειών της Ελληνικής Επικράτειας.

8. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Ελλάδας

1. Εγκρίνεται το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Ελλάδας 2026-2030, το οποίο καταρτίστηκε και αξιολογήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις, τους όρους και τη διαδικασία της υπ' αρ. 212522/5.12.2025 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026-2030» (Β' 6516) και των παρ. 4 και 6 του άρθρου 123 του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

2. Εντός έξι (6) μηνών από την έγκριση του ΠΠΑ υποβάλλεται αν απαιτείται η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του προγράμματος, με ευθύνη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και με την επιφύλαξη της τήρησης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την εξειδίκευσή του και τυχόν μετέπειτα προσαρμογές του σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 123 του ν. 4635/2019.

3. Το εγκεκριμένο ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας 2026-2030, το οποίο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΠΑ (www.epa.gov.gr) και στον ιστότοπο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 123 του ν. 4635/2019.

Άρθρο 2

Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος για την Προγραμματική Περίοδο 2026-2030 ανέρχεται σε διακόσια ογδόντα πέντε εκατομμύρια ευρώ (285.000.000,00 €) σύμφωνα με την ΠΥΣ 32/27.11.2025 και κατανέμεται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Άρθρο 3

Υπηρεσία Διαχείρισης

1. Αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής του Προγράμματος Ανάπτυξης ορίζεται η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η οποία αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 5264/2025.

2. Στην Υπηρεσία Διαχείρισης ανατίθεται η διαχείριση των πόρων του άρθρου 2 της παρούσας.

Άρθρο 4

Παράρτημα

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης το Παράρτημα που ακολουθεί, το οποίο περιλαμβάνει το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Ελλάδας 2026-2030.

Παράρτημα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2026-2030

α) Περιγραφή του φορέα κατάρτισης (Θεσμικό πλαίσιο, αποστολή, τομείς παρέμβασης)

Η οργανωτική δομή της ΠΔΕ σύμφωνα με το ΦΕΚ Β' 2723/2025 (Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας) διαθέτει μία σαφή ιεραρχία με διακριτούς ρόλους και

θεματική εξειδίκευση. Επιτρέπει τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων, τη στοχευμένη χάραξη πολιτικής και την αποτελεσματικότερη διοίκηση, ενώ με τις αυτοτελείς υπηρεσίες διασφαλίζει οριζόντιες λειτουργίες ελέγχου και υποστήριξης. Οι αρμοδιότητες ασκούνται όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 3852/2010.

Η οργανωτική δομή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας διαρθρώνεται σε τέσσερις βασικές δομικές ενότητες ως εξής:

1. Γραφείο Περιφερειάρχη
2. Γραφεία Αντιπεριφερειάρχων
3. Γενικές Διευθύνσεις
4. Αυτοτελείς Υπηρεσίες

Η ΠΔΕ αποτελείται από 3 χωρικούς (1 ανά Περιφερειακή ενότητα) και 11 θεματικούς Αντιπεριφερειάρχες οι οποίοι εξειδικεύονται στα κάτωθι αντικείμενα:

1. Αγροτική ανάπτυξη
2. Αθλητισμός
3. Βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον
4. Δημόσια υγεία
5. Εξυπηρέτηση του πολίτη και ψηφιακή διακυβέρνηση
6. Επιχειρηματικότητα, έρευνα και καινοτομία
7. Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας
8. Οικονομικής Πολιτικής και Δημοσιονομικού Ελέγχου
9. Πολιτισμού
10. Τουριστικής ανάπτυξης
11. Υποδομών και έργων

Οι Γενικές Διευθύνσεις της Περιφέρειας φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Η αποστολή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι να προωθεί την τοπική ανάπτυξη και να βελτιώνει την ποιότητα ζωής των πολιτών μέσω παρεμβάσεων σε στρατηγικούς τομείς. Οι κύριοι τομείς παρέμβασης περιλαμβάνουν την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, την προώθηση της καινοτομίας και της ψηφιακής μετάβασης, και την υποστήριξη της αιεφόρου ανάπτυξης, με έμφαση την υποστήριξη έργων που συνάδουν με την αιεφόρο ανάπτυξη, δίνοντας έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή απόδοση.

β) Μεθοδολογία κατάρτισης ΠΠΑ

Η κατάρτιση του ΠΠΑ συνέπεσε χρονικά με την κατάρτιση του Στρατηγικού - Επιχειρησιακού Σχεδιασμού 2025 - 2028, η Α' Φάση του οποίου (Στρατηγικός Σχεδιασμός) εγκρίθηκε στις 24/11/2025 από το Περιφερειακό Συμβούλιο και για τον σχεδιασμό του πραγματοποιήθηκαν θεματικές συναντήσεις με τη συμμετοχή των

φορέων χάραξης πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο, οι οποίες τροφοδότησαν τον Σχεδιασμό του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της ποιοτικής διερεύνησης κρίσιμων θεμάτων και της εμβάθυνσης στην υφιστάμενη επιχειρησιακή και στρατηγική κατεύθυνση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, πραγματοποιήθηκε ένας δομημένος κύκλος συναντήσεων με εκπροσώπους θεσμικών φορέων και υπηρεσιών. Στις συναντήσεις συμμετείχε η πολιτική ηγεσία της Περιφέρειας και οι καθ' ύλην αρμόδιοι εκπρόσωποι των Περιφερειακών Ενοτήτων και Διευθύνσεων ανά τομέα πολιτικής (π.χ. επιχειρηματικότητα, αγροτική ανάπτυξη, κοινωνική πολιτική, υποδομές, υγεία, κοινωνική μέριμνα κ.ά.).

Στόχος των συναντήσεων ήταν η αξιοποίηση της θεσμικής γνώσης και εμπειρίας των άμεσα εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό την καταγραφή προκλήσεων και αναπτυξιακών δυνατοτήτων, καθώς και την ιεράρχηση τομεακών προτεραιοτήτων στρατηγικής σημασίας. Η διαδικασία συνέβαλε στην επιβεβαίωση και, όπου κρίθηκε αναγκαίο, στην αναθεώρηση κρίσιμων παραδοχών του σχεδιασμού. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζοντας ότι το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο εδράζεται σε πραγματικά δεδομένα και ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Περιφέρειας, σχεδιάστηκε το Περιφερειακό πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030.

Παράλληλα αξιοποιήθηκε πλήρως η εμπειρία από την τρέχουσα Προγραμματική περίοδο 2021-2025 κατά τη διάρκεια της οποίας αναδείχθηκαν οι ανάγκες της Περιφέρειας σε βασικούς τομείς (συντήρηση υποδομών) που δεν δύνανται να χρηματοδοτηθούν από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Αναδείχθηκε δε, η αναγκαιότητα συνεργασίας των Υπηρεσιών Διαχείρισης του ΕΣΠΑ και του ΠΠΑ για τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων.

γ) Υφιστάμενη κατάσταση Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (σε σχέση με τους αναπτυξιακούς στόχους) (μέχρι 300 λέξεις)

Αναφέρεται συνοπτικά ως προς τους αναπτυξιακούς στόχους του ΕΠΑ:

- Η υφιστάμενη κατάσταση ανά τομέα πολιτικής φορέα ή/και
- ανάλυση SWOT (των δυνατοτήτων, των απειλών, των ευκαιριών και των αδυναμιών).

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί κομβικό πεδίο στρατηγικής εφαρμογής πολιτικών κοινωνικής σύγκλισης, με σαφείς ενδογενείς αναπτυξιακές δυνατότητες, αλλά και με σημαντικές διαρθρωτικές προκλήσεις που αφορούν κρίσιμους δείκτες κοινωνικής συνοχής και ευημερίας. Η ανάλυση των υφιστάμενων δεδομένων αποτυπώνει μια σύνθετη εικόνα, στην οποία συνυπάρχουν τομείς με αξιοσημείωτη δυναμική, όπως η νεολαία, η εκπαίδευση και ο εθελοντισμός) και τομείς που παρουσιάζουν κοινωνικά ελλείμματα, όπως η υγειονομική κάλυψη, η προστασία των ευάλωτων ομάδων, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η στήριξη της τρίτης ηλικίας.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί κομβικό πεδίο στρατηγικής εφαρμογής πολιτικών κοινωνικής σύγκλισης, διαθέτοντας σαφείς ενδογενείς αναπτυξιακές δυνατότητες, αλλά και αντιμετωπίζοντας σημαντικές διαρθρωτικές προκλήσεις. Η ανάλυση των υφιστάμενων δεδομένων αποτυπώνει μια σύνθετη εικόνα, στην οποία συνυπάρχουν τομείς με αξιοσημείωτη δυναμική (όπως η νεολαία, η εκπαίδευση και ο εθελοντισμός) και τομείς που παρουσιάζουν κοινωνικά ελλείμματα, όπως η υγειονομική κάλυψη, η προστασία των ευάλωτων ομάδων, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η στήριξη της τρίτης ηλικίας.

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ο τομέας των τεχνικών έργων και υποδομών παρουσίασε εντυπωσιακή βελτίωση κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Το 2022 υπογράφηκαν 85 νέες συμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού 160 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας ρεκόρ έτους, ενώ το 2023 υπογράφηκαν 58 προϋπολογισμού 122,6 εκατ. ευρώ. Στη συνολική τετραετία 2019-2023 υπογράφηκαν 326 συμβάσεις προϋπολογισμού 602,5 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 66% του συνολικού προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σημαντική βελτίωση των χρόνων υλοποίησης έργων, ειδικά στον τομέα της αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές.

3. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η αναγνώριση της ΠΔΕ ως «Regional Innovation Valley» επιβεβαιώνει το γεγονός ότι το οικοσύστημα καινοτομίας έχει συμβάλει καθοριστικά στη διαμόρφωση ενός δυναμικού ανθρώπινου κεφαλαίου που αναζητά δημιουργικούς τρόπους καινοτομίας και υποστήριξης της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.

Η ΠΔΕ συγκροτεί έναν δυναμικά εξελισσόμενο γεωγραφικό χώρο, όπου ο πολιτισμός και ο τουρισμός λειτουργούν συμπληρωματικά και αλληλοτροφοδοτούμενα ως καταλύτες Περιφερειακής ανάπτυξης. Στον τουρισμό, η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής πλατφόρμας συνεδριακού τουρισμού «Meet in Olympian Land» στοχεύει στην ανάδειξη της Δυτικής Ελλάδας ως κορυφαίου συνεδριακού προορισμού, αξιοποιώντας τη μοναδική ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Στον Αγροδιατροφικό Τομέα η ΠΔΕ καταγράφει ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συμμετοχής στην εγχώρια παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων, κατέχει στρατηγικό ρόλο στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας και η κτηνοτροφία αποτελεί βασικό πυλώνα της τοπικής αγροτικής οικονομίας ΠΔΕ και καταγράφει σημαντική πρόοδο στην ενσωμάτωση τεχνολογιών στον πρωτογενή τομέα.

4. ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού, η ΠΔΕ υλοποιεί εκτεταμένο πρόγραμμα έργων υποστήριξης των ΜΜΕ. Η ΠΔΕ πρωτοστατεί στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Δημόσιας Διοίκησης στοχεύοντας στη δημιουργία ενός «Περιφερειακού γρον» με πλήρη διαλειτουργικότητα με την εθνική ψηφιακή πύλη gov.gr.

5. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος, η ΠΔΕ πέτυχε ένα πρωτοποριακό επίτευγμα δημιουργώντας τη μεγαλύτερη ενεργειακή συμμαχία της Ευρώπης. Η πρωτοβουλία αυτή συμπεριλαμβάνει τη συμμετοχή δήμων, Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) - που είναι οι φορείς διαχείρισης αρδευτικών έργων - και άλλων οργανισμών σε ένα ενιαίο ενεργειακό δίκτυο. Μέσω αυτής της συνεργασίας εξασφαλίστηκαν 150 μεγαβάτ ηλεκτρικής ισχύος με σύστημα ενεργειακού συμψηφισμού, δηλαδή τη δυνατότητα παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας σε τοπικό επίπεδο με οικονομικά οφέλη για όλους τους συμμετέχοντες.

6. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η Πολιτική Προστασία της Περιφέρειας διατήρησε υψηλό επίπεδο ετοιμότητας και συστηματική παρέμβαση απέναντι σε φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα. Οι συνολικές δαπάνες για δράσεις πολιτικής προστασίας το 2024 ξεπέρασαν τα 2 εκατομμύρια ευρώ, κατανεμημένες στις 3 περιφερειακές ενότητες.

Η κλιματική κρίση και η αυξανόμενη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων επέβαλε δραστικά μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών. Η Περιφέρεια διέθεσε πάνω από 80 εκατομμύρια ευρώ από το 2018 για καθαρισμούς ρεμάτων και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας από πλημμύρες.

7. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Η Διοικητική Υποστήριξη αφορά κυρίως την καταβολή του πόρου του ΠΤΑ, Υπηρεσίες Συμβούλων υποστήριξης της ΔΙΑΠ αλλά και Υπηρεσιών της Περιφέρειας, οδοιπορικά των Τεχνικών Υπηρεσιών και δαπάνες Τεχνικής Βοήθειας υποστήριξης της ΔΙΑΠ.

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

<p>· Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον με σημαντικά μνημεία και τουριστικό ενδιαφέρον - Ιστορικός και πολιτιστικός πόλος έλξης ιδιαίτερα λόγω της Αρχαίας Ολυμπίας - Υπάρχουσες και αναπτυσσόμενες υποδομές σε μεταφορές, υγεία και εκπαίδευση - Ισχυρή βάση στον πρωτογενή τομέα με εξειδίκευση σε καλλιέργειες, κτηνοτροφία και υδατοκαλλιέργειες - Εξειδίκευση και δυνατότητες ανάπτυξης σε τομείς όπως οι ΤΠΕ, ο τουρισμός, οι κατασκευές και οι μεταφορές - Δυναμική προοπτική πράσινης μετάβασης και κυκλικής οικονομίας με βάση τις υπάρχουσες υποδομές και γνώσεις - Στρατηγική θέση για ανάπτυξη θεματικού τουρισμού (θρησκευτικού, φυσιολατρικού, πολιτιστικού) 	<p>· Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σχετικά χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα και ενδείξεις κοινωνικής ευαλωτότητας - Γήρανση πληθυσμού, δημογραφική κάμψη - Διαρροή αποφοίτων και αδυναμία συγκράτησης ανθρώπινου δυναμικού με υψηλά προσόντα - Μικρό μέγεθος και χαμηλή ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων - Περιορισμένος ψηφιακός μετασχηματισμός στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα - Προκλήσεις στη διαχείριση υδάτινων πόρων, αποβλήτων και περιβαλλοντικών υποδομών - Χαμηλή παραγωγικότητα στον πρωτογενή τομέα και περιορισμένες υποδομές μεταποίησης τοπικών προϊόντων - Αποσπασματική αξιοποίηση των τουριστικών πόρων και κυριαρχία εποχικότητας στον τουρισμό - Έλλειμμα συνεργειών μεταξύ φορέων εκπαίδευσης, έρευνας, επιχειρηματικότητας και δημόσιας διοίκησης
--	--

<ul style="list-style-type: none">· Ευκαιρίες (Opportunities):<ul style="list-style-type: none">- Αξιοποίηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για την αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών- Προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού με έμφαση στον αγροτουρισμό, τον πολιτιστικό και τον φυσιολατρικό τουρισμό- Ενίσχυση του αγροδιατροφικού τομέα μέσω ψηφιακών εργαλείων, πιστοποίησης και ανάδειξης τοπικών προϊόντων- Αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για ενίσχυση της απασχόλησης- Δημιουργία επώνυμου προϊόντος πολιτιστικού τουρισμού- Ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα σε ΑΕΙ, ερευνητικά ιδρύματα και επιχειρήσεις- Δυνατότητες σύνδεσης του αγροδιατροφικού τομέα με την έρευνα και την πράσινη ανάπτυξη- Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ένταξη και την απασχόληση- Ανάπτυξη στρατηγικών ψηφιακής ενσωμάτωσης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων για ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής	<ul style="list-style-type: none">· Απειλές (Threats):<ul style="list-style-type: none">- Η εντεινόμενη κλιματική αλλαγή και η συχνή εμφάνιση φυσικών καταστροφών όπως πυρκαγιές, πλημμύρες και κύματα καύσωνα- Η επιδείνωση του δημογραφικού προβλήματος μέσω της μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού- Η αύξηση της ανεργίας και η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος νοικοκυριών και οικογενειών- Η παγίωση κοινωνικού αποκλεισμού και η ενίσχυση της φτώχειας σε ευάλωτες ομάδες- Η εντεινόμενη ψηφιακή ανισότητα που ενδέχεται να διευρύνει τα κοινωνικά χάσματα, ιδιαίτερα σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές- Η ενδεχόμενη εξάρτηση από λίγες αγορές ή κλάδους (π.χ. τουρισμός, ενέργεια), καθιστώντας την Περιφέρεια ευάλωτη σε εξωτερικά σοκ
--	---

δ) Αναπτυξιακή στρατηγική του ΠΠΑ

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2026-2030 αποτελεί το στρατηγικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών και δράσεων που στοχεύουν στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής. Με έμφαση στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας, το Πρόγραμμα προωθεί την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα, την κοινωνική συνοχή και τη βιώσιμη ανάπτυξη, στοχεύοντας στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας. Μέσα από ένα συνεκτικό πλαίσιο παρεμβάσεων, το ΠΠΑ Δυτικής Ελλάδας επιδιώκει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της εποχής και να στηρίξει τη δυναμική ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Το Πρόγραμμα εδράζεται στην αρχή της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών με τα λοιπά χρηματοδοτικά εργαλεία, διασφαλίζοντας την ολοκληρωμένη και αποδοτική αξιοποίηση των πόρων. Κεντρικό αναπτυξιακό βάρος κατευθύνεται στους Άξονες Στρατηγικής 2 και 3, δεδομένου ότι οι υποδομές αποτελούν θεμελιώδη αρμοδιότητα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με ευρύ πεδίο εφαρμογής και αυξημένες ανάγκες συντήρησης. Παράλληλα, οι υπόλοιποι Άξονες Στρατηγικής ενισχύονται σταδιακά, διαμορφώνοντας ένα ισορροπημένο και συνεκτικό πλαίσιο ανάπτυξης που ενδυναμώνει συνολικά την Περιφέρεια.

Στη βάση των προαναφερθέντων, η στρατηγική του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2026 - 2030 οργανώνεται σε επτά (7) Αναπτυξιακούς Στόχους και σε Άξονες Προτεραιότητας ανά Αναπτυξιακό Στόχο που αποτυπώνουν τις βασικές της αναπτυξιακές φιλοδοξίες. Κάθε Άξονας επικεντρώνεται σε κρίσιμους τομείς πολιτικής, από τις υποδομές, την κοινωνική συνοχή, την πράσινη μετάβαση, τον πρωτογενή τομέα και το δίπολο πολιτισμός - τουρισμός, έως την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2026-2030			
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΠΑ		ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΠΑ	
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1.1	Καταπολέμηση της φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού
		1.2	Ενίσχυση της απασχόλησης και ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου
		1.3	Προώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων
		1.4	Ενίσχυση της Κοινωνικής Κατοικίας
		1.5	Πρόσβαση στη στέγαση
		1.6	Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση βρεφονηπιακών-παιδικών σταθμών και της προσχολικής αγωγής προσχολικής αγωγής, στήριξη τρίτης ηλικίας κ.ά.)
		1.7	Ενίσχυση της εδαφικής συνοχής (νησιωτικότητα, ορεινότητα, αγροτικές περιοχές)
		1.8	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Υγείας
		1.9	Προστασία της Δημόσιας Υγείας
		1.10	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Εκπαίδευσης
		1.11	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Κατάρτισης και δια βίου μάθησης
		1.12	Ενίσχυση και αναβάθμιση του Αθλητισμού
		1.13	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Ασφάλειας
		1.15	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Δικαιοσύνης
		2.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
2.3	Οδικές υποδομές		
2.4	Υποδομές αερομεταφορών		
2.5	Υδατοδρόμια		
2.6	Οδική ασφάλεια		
2.7	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα		
3.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ		
		3.2	Αύξηση ανθεκτικότητας κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών σε φυσικές καταστροφές
		3.3	Ενίσχυση της πρόληψης, ετοιμότητας και έγκαιρης ανταπόκρισης μέσω συντονισμένων μηχανισμών και τεχνολογικών εργαλείων
		3.4	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
		3.6	Αποκατάσταση υποδομών από φυσικές καταστροφές
		3.7	Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και προσαρμογή στη νέα κλιματική πραγματικότητα

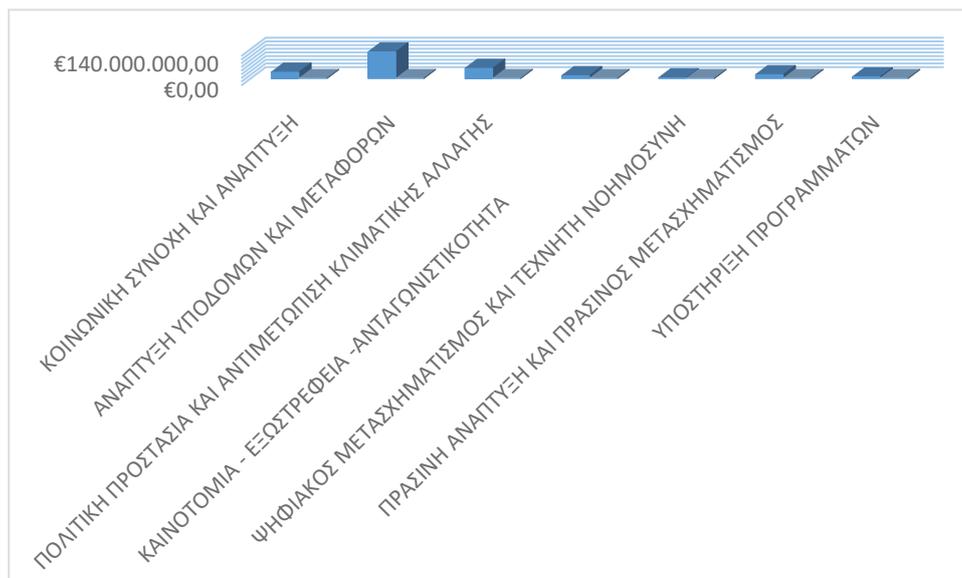
4.	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	4.1	Ενίσχυση έρευνας και Καινοτομίας
		4.2	Προώθηση της επιχειρηματικής καινοτομίας και εξωστρέφειας
		4.3	Ενίσχυση της Βιομηχανίας και Προώθηση της επιχειρηματικότητας
		4.4	Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Επιχειρήσεων
		4.5	Ανάπτυξη νέων τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας
		4.6	Ενίσχυση της διασύνδεσης έρευνας και επιχειρηματικότητας
		4.8	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
		4.9	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος
		4.10	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
		4.11	Προώθηση του τουρισμού
		4.12	Προώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα
		5.	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ
5.2	Αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών και ΤΠΕ		
5.3	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών		
5.4	Κατάρτιση σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων		
5.5	Ασφάλεια και προστασία δεδομένων		
5.6	Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και τεχνητή νοημοσύνη		
6.	ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ	6.1	Επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης και αξιοποίησης Α.Π.Ε
		6.2	Προώθηση της κυκλικής οικονομίας
		6.3	Προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
		6.4	Διαχείριση υδάτινων πόρων (φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά δίκτυα κ.ά.)
		6.5	Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
		6.6	Ύδρευση (πόσιμο νερό)
		6.7	Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών, κτίρια κ.λπ.)
7.	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	7.1	Ενδυνάμωση διοικητικής ικανότητας
		7.2	Υποστήριξη Φορέων
		7.3	Βελτίωση μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης
		7.4	Δράσεις εκπαίδευσης και ενημέρωσης
		7.5	Τεχνική Βοήθεια

ε) Προϋπολογισμός (Κατανομή του Προϋπολογισμού σε Αναπτυξιακούς Στόχους)

Αναπτυξιακός Στόχος		Κατανομή Π/Υ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ Κατανομή Π/Υ
1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	34.500.000,00 €	12,11%
2	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	145.000.000,00 €	50,88%
3	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	55.400.000,00 €	19,44%
4	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	15.704.000,00 €	5,51%
5	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ	4.300.000,00 €	1,51%
6	ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ	21.100.000,00 €	7,40%
7	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	8.996.000,00 €	3,16%
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΠΑ 2026-2030		285.000.000,00 €	100,00%

· ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους (ραβδόγραμμα)

στ) Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΠΑ

Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΠΑ έχει ορισθεί σύμφωνα με την ΠΔΕ/ΔΑΠ/348123/4063/29-11-2021 η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ η οποία έχει διαρθρωθεί ως ακολούθως σύμφωνα με το ΦΕΚ Β' 2723/2025 (Τροποποίηση του ΟΕΥ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας) και στις αρμοδιότητες περιλαμβάνονται:

1. Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής & Ένταξης Έργων ΕΠΑ είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων για:
 - i. Την κατάρτιση/τροποποίηση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ).
 - ii. Η σύνταξη, έκδοση, δημοσιοποίηση πρόσκλησης δράσης/ανακοίνωσης πρόθεσης χρηματοδότησης, καθορισμός κριτηρίων επιλογής των προτεινόμενων έργων του ΠΠΑ και λοιπών προγραμμάτων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.
 - iii. Η συγκέντρωση προτάσεων δικαιούχων, έλεγχος πληρότητας και αρτιότητας των προτάσεων για την ένταξη έργων στο ΠΠΑ, αξιολόγηση των προτάσεων, έκδοση απόφασης ένταξης.
 - iv. Η προετοιμασία και υποβολή προτάσεων για εγγραφή των έργων στο ΠΠΑ.
 - v. Η σύνταξη τακτικών και εκτάκτων ενδιάμεσων εκθέσεων προόδου καθώς και έκθεση ολοκλήρωσης του ΠΠΑ.

2. Τμήμα Παρακολούθησης υλοποίησης Έργων - ΕΠΑ είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων για:

i. Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης, η διενέργεια ελέγχων στους φορείς υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την τήρηση των δεσμεύσεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου και την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων.

ii. Την παρακολούθηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων.

iii. Την τήρηση αρχείων με τα αποδεικτικά στοιχεία των διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων που πραγματοποιούνται, όπως επίσης η παρακολούθηση των ευρημάτων που πρόεκυψαν από τις επαληθεύσεις/επιθεωρήσεις αυτές.

iv. Την παρακολούθηση των επιτόπιων επιθεωρήσεων/ελέγχων που πραγματοποιούνται σε έργα του ΠΠΑ από άλλους εθνικούς φορείς, όπως Δι.Δι.Ε.Π., ad hoc ομάδες ελέγχου κ.λπ. και η παρακολούθηση της τήρησης όλων των συστάσεων που έχουν γίνει στον δικαιούχο.

3. Τμήμα Υποστήριξης, Οργάνωσης Τεχνικής Βοήθειας ΕΠΑ είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων για:

1. Την παροχή πληροφόρησης και διευκρινίσεων επί του Συστήματος Διαχείρισης Έργων (ΣΔΕ)

2. τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του Προγράμματος με βάση το ΣΔΕ,

3. Την εκπόνηση μελετών - εμπειρογνωμοσυιών, με αντικείμενο την ενίσχυση του φορέα για την κατάρτιση, την ενημέρωση, τον σχεδιασμό και την έναρξη της υλοποίησης του ΠΠΑ και των προγραμμάτων του,

4. την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλων, με αντικείμενο την ενίσχυση του φορέα για την κατάρτιση, την ενημέρωση, τον σχεδιασμό και την έναρξη της υλοποίησης του ΕΠΑ και των προγραμμάτων του,

5. τη λειτουργία φορέων και υποστηρικτικών δομών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία,

6. τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή δράσεων και στόχων προγράμματος.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Ιανουαρίου 2026

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

